

LAReS

Lowlands
Archaeological
Research
Service

Bouw nieuwe winkel en aanpassing bestaande parking aan de Bredabaan te
Wuustwezel.

Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut
Julie Hagen

Colofon

Titel: Bouw nieuwe winkel en aanpassen bestaande parking aan de Bredabaan te Wuustwezel. Archeologienota.

Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Julie Hagen

Grafische illustraties/GIS: Elly N.A. Heirbaut

Rapportnummer: LAReS-rapport 435

Projectleider/veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut

Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: mei 2021

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

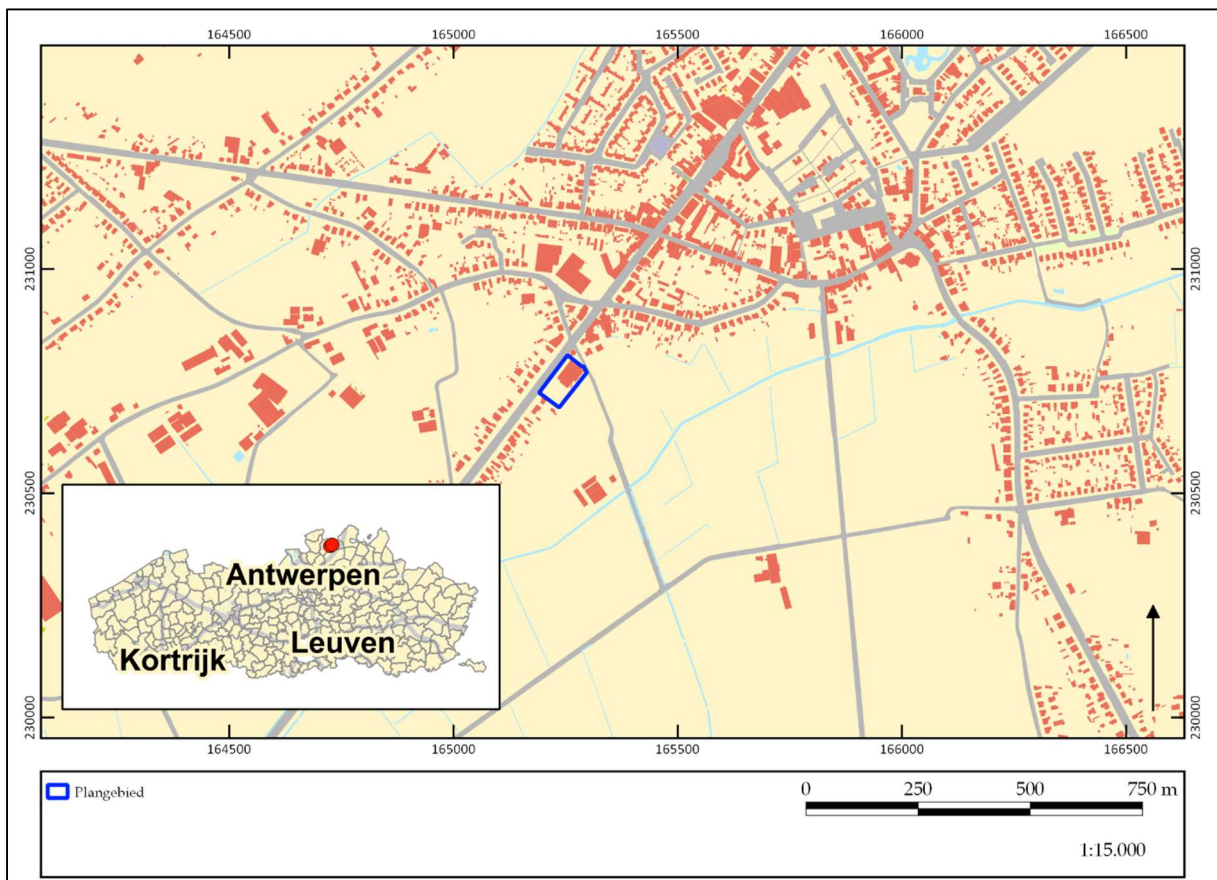
Deel II. Programma van Maatregelen

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 RANDVOORWAARDEN	5
1.2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	6
2 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	7
2.1 SYNTHESE	7
2.2 IMPACT VAN VROEGERE EN GEPLANDE WERKEN	7
2.3 POTENTIEBEPALING, KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL EN AANBEVELING	9

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Bredabaan nr. 533 te Wuustwezel (gemeente Wuustwezel, provincie Antwerpen). Het situeert zich vlak ten zuidwesten van het centrum van Wuustwezel. Aan de oostelijke zijde van het plangebied bevindt zich de Schutsdijk. Het terrein heeft een totale oppervlakte van ca. 5.940 en omvat één perceel. Momenteel is het perceel haast volledig bebouwd en verhard met twee aansluitende winkels en een bijhorende parking. Langsheen de noordelijke en oostelijke grens van de winkels is nog een groene, onbebouwde zone aanwezig. De opdrachtgever plant enkel de uiterst oostelijke winkel en een groot deel van de bestaande parking af te breken. Nadien wordt een nieuwe winkel en parking aangelegd (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied. ©LARES

1.1 Randvoorwaarden

Het plangebied is momenteel ontoegankelijk voor verder archeologisch vooronderzoek buiten het bureauonderzoek aangezien de bestaande bebouwing nog aanwezig is. Het archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem zal bijgevolg in een uitgesteld traject worden uitgevoerd, indien vereist door het programma van maatregelen.

1.2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Bredabaan 533, 2990 Wuustwezel
Ligging	Bredabaan 533, 2990 Wuustwezel
Kadastrale gegevens	Afd. 2, Sectie. G, Nr. 117S
Bounding Box	X Y 165190.71 230690.97 165297.01 230807.73
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2020B199
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Julie Hagen, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162 Julie Hagen: OE/ERK/Archeoloog/2020/00018
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Termijn	mei 2021
Geplande ingreep	Afbraak huidige pand en bouw nieuwe winkel en aanpassing parking parking
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 5.951 m ²
Oppervlakte werken	ca. 5.951 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota met beperkte samenstelling is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek

2 Conclusie en aanbevelingen

2.1 Synthese

Om in te kunnen schatten wat het archeologisch en cultuurhistorisch potentieel van het plangebied is, zijn de historische kaarten, de bodem- en geo(morfo)logische kaarten en luchtfoto's bekeken en zijn verschillende inventarissen (waaronder de CAI) en historische/archeologische bronnen geraadpleegd.

Op basis van het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied gelegen is op een ondergrond bestaande uit tertiaire zandige sedimenten. Deze komen voor tot ca. 15,5 m -mv. Tijdens de laatste ijstijd zijn hierop zandige sedimenten afgezet. De oorspronkelijke bodem die hierin ontwikkeld is, is een natte (lemige) zandbodem zonder profielontwikkeling. Het terrein ligt op 240 m ten westen van de Kleine Beek op een hoogte tussen 19 m en 18,5 m +TAW. Vanuit de detail-DTM is af te leiden dat het terrein in de richting van de beekvallei (of de Kleine Beek) lichtjes daalt. Vlak ten noorden en ten oosten van het terrein grenzen twee kleinere waterlopen die beiden een aftakking zijn van de Kleine Beek.

Historisch gezien is de ontwikkeling van Wuustwezel te plaatsen in de middeleeuwen maar prehistorische en ijzertijd vondsten wijzen eveneens op bewoning in die tijd in de omgeving van het plangebied.

Vanuit de historische en topografische kaarten is gebleken dat het plangebied tot de 20^e eeuw volledig onbebouwd is gebleven en in gebruik was als akkerland. Vanaf de 21^e eeuw is het terrein zo goed als volledig bebouwd en verhard. De eerste vorm van bebouwing kan pas herkend worden op de luchtfoto van 2000-2003.

2.2 Impact van vroegere en geplande werken

Het plangebied is gelegen tussen de Bredabaan (westen) en de Schutsdijk (oosten) nabij de dorpskern van Wuustwezel. Het terrein heeft een oppervlak van ca. 5.951 m² en is momenteel bijna volledig bebouwd met twee winkels en een grote parking. Ter hoogte van de noordelijk en oostelijke grens van het perceel, zijn langwerpige groenzones op te merken.

Uit het funderingsplan uit 2001 (fig. 3) waarop de funderingszolen en -balken zijn aangegeven van de huidige Aldi en de ernaast gelegen winkel, kan afgeleid worden dat er voor de bouw van de bestaande winkel is gegraven tot een diepte van 1,05 m tot 1,4 m voor de funderingszolen en tot een diepte van ca. 55 cm voor de funderingsbalken.

Aan de oostkant bevindt zich een verdiepte loskade. Het zuidelijke deel van het terrein bestaat uit verhardingen, waarvoor tot op de vaste bodem is afgegraven. Onder deze verhardingen zijn leidingen aangebracht voor elektriciteit, het afvoeren van regenwater en vuilwater. Deze afvoerleidingen, welke op een minimale diepte van 60 cm onder het maaiveld gelegen zijn, komen ook voor rondom het gebouw. Verder bevinden zich ook rioleringsputten onder de verharding van de parking. Deze

leidingen komen ook voor rondom het gebouw van de winkels. Deze leidingen liggen op een diepte van minstens 60 cm onder het maaiveld. Rondom het terrein is aan de grenzen van het perceel een groenzone aangelegd.

In 2010-2011 is de winkel verbouwd en uitgebreid (fig. 4a). Deze uitbreiding is volgens eenzelfde manier gerealiseerd als de al bestaande winkel, namelijk door gebruik te maken van funderingszolen en -balken die op gelijkaardige diepte zijn geplaatst. Intern is er het één en ander gesloopt en bijgebouwd, wat te zien is op het funderingsplan dat in vergelijking met dat uit 2001 op diverse plaatsen is gewijzigd. De verdiepte loskade is opgevuld, waarna er een stuk is bijgebouwd (nachtmagazijn). De beide winkels zijn vergroot waarbij er aan de zuidkant een stuk is bijgebouwd. De verdiepte loskade is vervolgens ook weer aan de oostkant van het gebouw aangelegd. Ten oosten hiervan is nog een infiltratiebekken aangelegd van ca. 21 m², waarop verschillende leidingen met putten op diverse locaties uitgeven. De volledige parking is opgebroken en opnieuw heraangelegd. Dit betekent dat de voormalige structuren allemaal zijn verwijderd waarna er opnieuw een klinker* en asfaltverharding is aangelegd met hieronder verschillende nutsvoorzieningen die op een diepte van minstens 60 cm onder het maaiveld liggen. Op de plaatsen waar voordien geen verharding aanwezig was is er afgegraven tot op de vaste bodem.

De geplande werken omvatten de afbraak van de bestaande Aldi en een deel van de verhardingen, de herbouw van het Aldi-filiaal en het aanpassen van de parking (fig. 5). In eerste instantie wordt de ganse winkel afgebroken en een deel van de parking wordt opgebroken. Vervolgens wordt de winkel, die groter is in oppervlakte dan de afgebroken winkel, herbouwd. Hierbij wordt een deel van de sociale lokalen voorzien op de verdieping. Er is enkel een trappenhuis voorzien, geen liftschacht. De funderingen van deze uitbreiding zullen op een gelijkaardige manier gerealiseerd worden als deze van het oorspronkelijke gebouw. De nieuwe verdiepte loskade wordt bij de herbouw verplaatst in zuidelijke richting t.o.v. de bestaande loskade.

Vervolgens zal de parking deels worden heraangelegd, zodat dit opnieuw één geheel vormt met de voorgaande situatie. Op enkele locaties worden nieuwe nutsleidingen voorzien.

Op basis van de aangeleverde bouwplannen van zowel de oudste fase, de herbouwfase en de geplande nieuwbouw blijkt dat het terrein reeds grondig verstoord is. De geplande nieuwbouw bevindt zich aan de zuidkant en de oostkant van de bestaande winkel, op een locatie die al tot op de vaste bodem verstoord is voor de aanleg van de huidige verhardingen. Immers, hiervoor is de bodem al tweemaal afgegraven tot op de vaste bodem en plaatselijk nog dieper voor de aanleg van de nutsleidingen.

Er kan dus geconcludeerd worden dat hoewel de impact van de geplande werken groot is, dit allemaal plaats zal vinden in verstoorde grond. Er is met andere woorden geen impact op een niet-verstoorde bodem noch op een niet-verstoorde mogelijke archeologische vindplaats.

2.3 Potentiebepaling, kennisvermeerderingspotentieel en aanbeveling

Potentiebepaling

Op basis van de landschappelijke situatie van het plangebied kan wel gesteld worden dat er een gradiëntsituatie aanwezig is. Het terrein situeert zich in het landschap nabij een oostelijke gelegen beekvallei waarin de Kleine beek op ca. 240 m van het plangebied stroomt. Vlak ten noorden en oosten zijn eveneens twee kleine beekjes of vertakkingen van de Kleine Beek op te merken. Een dergelijke situatie is in principe aantrekkelijk voor de jagers-verzamelaars uit het paleo- en mesolithicum. Echter, het plangebied is reeds volledig bebouwd en ook voor een groot deel verhard; het hele terrein is al verstoord tot op de vaste bodem. Hierdoor zullen stenen artefacten sterk verstoord of zelfs volledig verdwenen zijn. Bijgevolg wordt een lage kans vooropgesteld voor het aantreffen van resten uit het paleo- en mesolithicum voor het volledige plangebied.

Vanaf het neolithicum wordt de landbouw geïntroduceerd. De aanwezigheid van vruchtbare natte (lemige) zandgronden zijn hiervoor erg aantrekkelijk. In de omgeving van het plangebied zijn resten uit de metaaltijden, de Romeinse periode en middeleeuwen gekend waardoor dergelijke archeologische resten dan ook binnen het plangebied verwacht kunnen worden. De kans op het aantreffen van vondsten vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen kan bijgevolg als middelhoog benoemd worden. Echter, ook hier moet de observatie van de totale verstoring van het terrein tot op vaste bodem worden meegenomen in de potentiebepaling. Hierdoor wordt een lage kans vooropgesteld voor het aantreffen van resten uit de periode vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen vooropgesteld.

Vanaf de nieuwe tijd is op basis van historische kaarten te zien dat het plangebied onbebouwd was. Vanaf dan is er eveneens een lage kans op het aantreffen van archeologische resten.

Kennisvermeerderingspotentieel

Er zijn voldoende argumenten om te stellen dat het plangebied zich in een archeologisch interessante zone bevindt. Dit kan o.a. afgeleid worden uit de landschappelijke ligging. Echter, de vaststelling dat het terrein verstoord is tot op de vaste bodem, en dat daardoor een mogelijke archeologische vindplaats volledig verdwenen zal zijn, maakt dat er geen sprake meer is van kennisvermeerderingspotentieel.

Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er voor dit terrein geen sprake is van een archeologische potentie of een kennisvermeerderingspotentieel. Om die reden wordt geadviseerd het terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen en geen verder onderzoek meer uit te voeren. Er is daarom ook geen programma van

maatregelen opgesteld.